חוק הספנות (הגבלת אחריותם של בעלי כלי שיט), תשכ״ה-1965

הגדרות 1. בחוק זה –

האמנה" — האמנה הבין־לאומית בדבר הגבלת אחריותם של בעלי כלי שיט המפליגים בים. שנערכה בכריסל ביום 10 באוקטובר 1957;

״בית המשפט״ — בית המשפט לימאות לפי חוק בית המשפט לימאות, תשי״ב-1952; מונחים אחרים יפורשו בשים לב למשמעותם באמנה, והוא כשאין כוונה אחרת משתמעת.

> מתן תוקף לאמנה

2. להוראות האמנה, בנוסחה הניתן בתוספת, למעט הוראות סעיף 1 (1) (ג) שבה, יהא כוח של חוק במידה שהן קובעות את הזכויות והחובות של בעלי כלי שיט, של קברניטים, של אנשי הצוות של כלי שיט, של העובדים של בעלי כלי שיט, של יורשיהם, של באי־ כוחם החוקיים ותלוייהם, של נושיהם, של שוכרי כלי שיט, מנהליהם ומפעיליהם, וכן במידה שהן קובעות את סמכויותיו של בית המשפט, הכל בכפוף להוראות האחרות של חוק זה.

אין להגביל את האחריות בדבר תביעת הצוות

3. בעל כלי שיט אינו רשאי להגביל את אחריותו לפי חוק זה לגבי תביעותיהם של הקברניט של כלי השיט, של אנשי הצוות שלו ושל עובדיו האחרים שתפקידיהם קשורים בכלי השיט, לרבות תביעותיהם של יורשיהם, באי־כוחם החוקיים ותלוייהם, אם על חוזה השירות של הקברניט, של איש הצוות או של העובד כאמור חל הדין של ישראל; הוראה זו אינה גורעת מהאמור בסעיף 1 (4) (ב) לאמנה.

מי היא בעלת האמנה

. פרסם שר התחבורה ברשומות כי מדינה פלונית היא בעלת האמנה, יהא הפרסום ראיה זותכת לדבר.

תחולה

5. חוק זה חל על כלי שיט ישראליים כמשמעותם בחוק הספנות (כלי שיט), תש״ך—1960 ועל כלי שיט רשומים במדינת־חוץ, בין שהיא מדינה מבעלות האמנה ובין שאינה מבין בעלות האמנה; אולם שר התחבורה רשאי לקבוע בצו ברשומות שחוק זה לא יחול על כלי השיט הרשומים במדינה פלונית שאינה מבעלות האמנה, אם ראה שאותה מדינה אינה נוהגת, לענין הגבלת האחריות של בעל כלי שיט ישראלי, לפי העקרונות שנקבעו בחוק זה.

בקשה להקמת קרן הגבלה

6. רצה בעל כלי שיט או מי שדינו כדין בעל כלי שיט לענין סעיף 6 (2) לאמנה (להלן המבקש) להקים קרן הגבלה, יגיש בקשה לכך לבית המשפט; המבקש יצרף את רשימת התביעות הכפופות להגבלת האחריות שהן ידועות לו אותה שעה, וכן יודיע לבית המשפט על כל תביעה נוספת כאמור שנודע לו עליה אחרי הגשת הבקשה.

חרשאה להקמת קרן הגבלה

7. ראה בית המשפט שסך כל התביעות הנובעות מאירוע אחד, הכפופות להגבלת האחריות לפי חוק זה והמוגשות נגד המבקש או העלולות להיות מוגשות נגדו. עולה על הסכום המקסימלי שבו אחראי המבקש לפי סעיף 3 לאמנה, ושנתמלאו יתר התנאים להקמת קרן הגבלה אשר בחוק זה ובתקנות על פיו, ירשה את הקמת הקרן, אם על ידי הפקדת אותו סכום בבית המשפט בצירוף סכום ההוצאות שיקבע, ואם על ידי מתן ערובה אחרת לתשלום הסכום האמור, הכל כפי שיחליט בית המשפט ובמועד שיקבע, אשר לא יעלה על המועד שנקבע בתקנות.

[•] נתקבל בכנסת ביום י"ט בתמוז תשכ"ה (19 ביולי 1965); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בה"ח 624، תשכ"ד, עמ' 298.

ו כתבי אמנה 279, כרך 9, עמ' 490.

²³² מ״ח 97, תשי״ב, עמ׳ 232.

^{.70} מ"ר, מש"ר, עמ' 315

לענין סעיף (6) לאמנה. חובת הראיה היא על הטוען שאירוע פלוני נובע מאשמתו חובת הראיה או מהשתתפותו הממשית של בעל כלי שיט. והוא כשאין הוראה אחרת בפקודת הנזיקין

האזרחיים, 1944 י, או ככל דין אחר.

עיכוב הליכים אחרי הקמת הקרן

- (א) הקים המבקש קרן הגבלה בהתאם להרשאה לפי סעיף 7, יורה בית המשפט, על פי בקשתו. לעכב את כל פעולות ההוצאה לפועל של פסק דין נגדו בתביעה הכפופה להגבלת האחריות, ובית המשפט רשאי להורות על עיכובו של כל דיון בתביעה כאמור שעדיין לא ניתן בו פסק דין. אם ראה שיש לעשות כן כדי להבטיח את חלוקתה הצודקת של הקרן שהוקמה כאמור; הורה בית המשפט לעכב את ההוצאה לפועל או הורה לעכב את הדיון, רואים את התביעה כאילו הוגשה לפי סעיף 13.
- (ב) לענין סעיף זה, דין הקמת קרן הגבלה בהתאם לאמנה באחת המדינות בעלות האמנה או במדינה אחרת שלגבי כלי השיט הרשומים בה חל חוק זה. כדין הקמת קרן לפי סעיף 7. זולת אם הוכח לבית המשפט שכספי הקרן באותה מדינה אינם עומדים בפועל לרשותם של נושים תושבי ישראל.

עיכוב חליכים אחרי הגשת בקשת להקמת קרן

10. בית המשפט רשאי, בכל עת אחרי הגשת בקשה להקמת קרן הגבלה, לעכב את הדיון בכל תוכענה וכן כל פעולת הוצאה לפועל או הליך משפטי אחר נגד המבקש. אם הוא סבור שעם הקמת הקרן היה מקום לעיכוב הדיונים. הפעולות או ההליכים האלה מכוח סעיף 9 לחוק זה או סעיף 1 (1) לאמנה, וסמכות זו נתונה גם לכל בית משפט כמשמעותו בפקודת הפרשנות 3, שבפגיו מתנהלים דיונים או הליכים כאמור, וליושב ראש ההוצאה לפועל הממונה על פעולות ההוצאה לפועל האמורות; נדחתה הבקשה להקמת הקרן, בטל העיכוב.

אין השפעה לפשיטת רגל 11. הוקמה קרן הגבלה ואחרי כן הוכרז מקים קרן ההגבלה כפושט רגל. או הוחלט על פירוקו של תאגיד שהקים קרן הגבלה. אין בכך כדי לפגוע בהקמחה של הקרן או בזכויות הזכאים להשתתף בחלוקת הקרן; אך שום דבר בסעיף זה אינו גורע מהוראות סעיף 43 לפקודת פשיטת הרגל, 1936 6.

מתן הודעה לנושים

12. הוקמה קרן ההגבלה, יתן בית המשפט הודעה על כך לכל נושה שתביעתו כפופה להגבלת האחריות ושעליו הודיע המבקש לבית המשפט עד להקמת הקרן וכן יפרסם הודעה על כך ברשומות ובכל דרך אחרת נוספת שתיראה לו.

הגשת תביעה נגד הקרן

- כל אדם הרואה את עצמו זכאי להשתתף בקרן הגבלה יגיש את תביעתו לבית המשפט –
- (1) כשנמסרה לו ההודעה לפי סעיף 12 בישראל תוך 30 יום מיום מסירת ;ההרדעה;
- כשנמסרה לו ההודעה לפי סעיף 12 בחוץ לארץ תוך 60 יום מיום מסירת (2) ;ההודעה;
- 12 קיים התובע כאמור המשפט על קיום התובע כאמור בסעיף (3) תוך 120 יום מיום פרסום ההודעה על הקמת הקרן ברשומות.
- בית המשפט יכריע בתביעה שהוגשה כאמור בסעיף קטן (א) בדרך שנקבעה בתקנות סדרי הדין, ובלבד שלמי שהקים את הקרן תינתן אפשרות להופיע כבירור התביעה ולהשמיע טענותיו.

[•] ע״ר 1944, תום׳ 1 מס׳ 1380, עמ׳ 93.

⁵ דיני ישראל, נוסח חדש, מס׳ 1 עמ׳ 2.

[€] ע"ר 1936, תוס׳ 1 מס׳ 566, עמ׳ 21.

פסק דין כראיה לתביעה

14. (א) הרואה את עצמו זכאי להשתתף בקרן הגבלה ולזכותו ניתן פסק דין שאין עליו ערעור עוד, יהא פסק הדין ראיה לתביעתו; אולם הטוען כי פסק הדין הושג בדרך של קנוניה בין מי שהקים את הקרן לבין מי שניתן פסק הדין לזכותו וכי הוא נפגע על ידי הקנוניה. כאמור, רשאי בית המשפט, על פי בקשתו שהוגשה כל עוד לא חולקה הקרן במלואה ובדרך שנקבעה בתקנות סדרי הדין, שלא לקבל את פסק הדין כראיה או לבטל כל החלטה שנתן בית המשפט לזכותו של מי שניתן פסק הדין לזכותו. אם שוכנע בית המשפט כי פסק הדין הושג בדרך של קנוניה וכי הסכום שנפסק אינו מגיע.

- (כ) ״פסק דין״ לענין סעיף זה. לרבות פסק דין שניתן בבית משפט של אחת המדינות בעלות האמנה או של מדינה שעל כלי השיט הרשומים בה חל חוק זה לפי סעיף 5. ובלבד שהוכרז כפסק־חרץ אכיף לפי חוק אכיפת פסקי־חרץ, תשי״ח–1958 ״.
- ג) בית המשפט יקבע את חלקו של כל אדם שהוכרה זכותו להשתתף בקרן בדרך שנקבעה בתקנות סדרי הדין.

עיכוב החלוקה עקב הליכים בחו"ל

15. הוגשה לבית המשפט תביעה כאמור בסעיף 13 ולתביעה צורפה הודעה כי זכות התביעה הוא נושא להליכים משפטיים בחוץ לארץ, רשאי בית המשפט לעכב את חלוקת הקרן עד למתן פסק דין בחוץ לארץ.

השפעה של הקמת קרן בחו"ל

- 16. (א) אם בקשר למאורע פלוני בחוץ לארץ, הוקמה קרן ההגבלה באחת המדינות בעלות האמנה על ידי בעל כלי שיט או על ידי מי שדינו כדין בעל כלי שיט לענין סעיף 6 לאמנה, ואחד מאלה הקים גם בישראל קרן הגבלה בקשר לאותו מאורע, רשאי בית המשפט לדחות את הדיון בתביעות נגד הקרן עד שתחולק הקרן שהוקמה בחוץ לארץ, אם ראה שאין בדחיה כדי לגרום נזק לתובע מהקרן בישראל.
- (ב) לענין סעיף זה. דין מדינה שעל כלי השיט הרשומים בה חל חוק זה מכוח סעיף אף על פי שאינה מדינה מבעלות האמנה. כדין מדינה בעלת האמנה.

אין הגבלת האחריות לפי דיני מדינת-חוץ

17. על אף האמור בכל דין, לא תתקבל בישראל טענתו של בעל כלי שיט או של מי שדינו כדין בעל כלי שיט לענין סעיף 6 לאמנה שעל פי האמור בדיני מדינת־חוץ, אחריותו לתביעות המוגשות נגדו מוגבלת לסכום מסויים, וכן לא תתקבל טענתו שרשאי הוא להשתחרר מאחריות כאמור על ידי הפקרתם של כלי השיט או של טובין אחרים.

הקמת מספר קרנות לאותו מקרה

18. הוקמה קרן ההגבלה בקשר למאורע פלוני על ידי בעל כלי השיט וגם על ידי מי שדינו כדין בעל כלי השיט לענין סעיף 6 לאמנה, והוגשה אותה תביעה נגד יותר מאחת מקרנות אלה והוכחה, יכריע בית המשפט באיזו מידה תשא כל אחת מקרנות אלה באחריות לסילוק אותה תביעה, הכל בגבולות ההגבלות שבסעיפים 3 (2) ו־6 (2) לאמנה ולא יזכה תובע בעד אותה תביעה ממספר קרנות, כאמור בחוק זה, גם יחד לסכום העולה על מה שהיה מגיע לו אילו הוקמה קרן אחת לפי חוק זה בלבד.

התנאה על אי תחולת החוק

19. מותר להתנות בהסכם שחוק זה לא יחול על תביעות בין בעלי ההסכם. כפי שפורטו בהסכם. אך אין בכוחה של התנייה כאמור כדי להפחית את מידת האחריות וגבולותיה לעומת האמור בחוק.

הארכת מועדים

20. בית המשפט רשאי להאריך כל מועד לעשייתו של דבר לפי חוק זה מטעמים מיוחדים שיירשמו. והוא כל עוד לא חולקה הקרן שלגביה ייעשה הדבר.

י ס"ח 244 תשי"חי עמ' 98.

21. לכל סכום שישולם מכספי קרן הגבלה תיווסף ריבית מיום הקמת הקרן עד ליום ו התשלום. בשיעור האמור בסעיף 4 לחוק פסיקת ריבית. תשכ״א–1961 s; מי שהקים את הקרן חייב בתשלום הריבית כאמור. ואם לא הופקד סכום הקרן במזומנים. חייב בו גם מי שחייב בקיום הערובה לתשלום קרן ההגבלה.

22. שר התחבורה ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו. ביצוע ותקנות למעט תקנות סדרי הדין בבית המשפט, שבהן ינהגו לפי סעיף 8 לחוק בית המשפט לימאות. תשי"ב—1952.

23. המשפטים השני והשלישי לסעיף 30 לחוק העותמני בדבר סחר ים מיום 6 רביע אל ביטר אוול 1280 (תרכ"ג-1863) – בטלים.

24. תחילתו של חוק זה היא ביום שיודיע עליו שר התחבורה ברשומות שהוא היום שהאמנה מחילה בנסה לתקפה.

התוכפת

(2 סעיף)

אמנה בין־לאומית בדבר הגבלת אחריותם של בעלי אניות המפליגות בים

הצדדים המתקשרים.

בהכירם בצורך לקבוע מתוך הסכם כללים אחידים מסויימים בנוגע להגבלת אחריותם של בעלי אניות המפליגות בים, החליטו לעשות הסכם לתכלית זו, והסכימו איפוא ביניהם לאמור:

סעיף 1

- (1) בעליה של אניית ימים רשאי להגביל את אחריותו בהתאם לסעיף 3 לאמנה זו לגבי תביעות המתעוררות מאחד האירועים דלהלן, זולת אם האירוע הנותן מקום לתביעה לגבי מאשמתו או השתתפותו הממשיות של בעל האניה:
- (א) אבדן חיים או חבלה גופנית לאדם, המובל באניה, ואבדן או היזק לרכוש הנמצא באניה:
- (כ) אבדן חיים או חבלה גופנית לכל אדם אחר, בין ביבשה ובין במים, אבדן או היזק לכל רכוש אחר או הפרת כל זכות, שנגרם על ידי מעשהו, רשלנותו או מחדלו אחראי בעל האניה או מחדלו של אדם באניה שעל מעשהו, רשלנותו או מחדלו אחראי בעל האניה; או של אדם שלא באניה שעל מעשהו, רשלנותו או מחדלו אחראי בעל האניה; אולם ביחס למעשהו, רשלנותו או מחדלו של סוג־אדם אחרון זה, לא יהיה הבעל זכאי להגביל את אחריותו אלא כשמעשה הרשלנות או המחדל חלים אגב שיוטה או ניהולה של האניה או אגב טעינתו, הובלתו או פריקתו של מטענה או אגב העלאתם, הובלתם או הורדתם של נוסעיה:

⁸ ס"ח תשכ"א, עמ' 192.

- (ג) כל חיוב או אחריות המוטלים על ידי חוק הדן בפינויין של נטרפות הנובעים מהרמתה, פינויה או השמדתה של אניה שטבעה, שעלתה על שרטון או שניטשה (לרבות כל דבר המצוי באניה כזאת), וכל חיוב או אחריות שמקורם או זיקתם כנזק שנגרם למפעלי נמל, לאגנים ולנתיכות מים שאניות מהלכות כהן.
- מאכדן חיים או חבלת הנובעות הנובעות הנובעות אוף" פירושו הוף מאכדן חיים או חבלת (2) באמנה זו הביטוי "תכיעות רכוש" פירושו כל תביעות אחרות שפורטו בסעיף קטן (1) לסעיף זה.
- (3) בעל אניה זכאי להגביל את אחריותו במקרים המפורטים כסעיף קטן (1) לסעיף זה. ואפילו במקרים שאחריותו נובעת מתוך בעלותו. חזקתו. שמירתו או שליטתו באניה. בלא הוכחת רשלנות מצדו או מצד בני אדם שהוא אחראי להתנהגותם.
 - האמור בסעיף זה לא יחול (4)
- (א) על תביעות בעד הצלה או על תביעות בעד השתתפות בהקרבת רכוש כללית:
- (כ) על תביעות מצד הקברניט, חברי הצוות, משמשי הבעל באניה או משמשי הבעל שתפקידיהם קשורים באניה, לרבות תביעות מצד יורשיהם, באי כוחם החוקיים או תלוייהם, אם לפי החוק המסדיר את חוזה השירות בין הבעל ובין משמשים כאלה אין הבעל זכאי להגביל את אחריותו לגבי תביעות כאלה או אם אותו חוק אינו מתיר לו אלא להגביל את אחריותו כדי סכום הגדול מזה שנקבע בסעיף 3 לאמנה זו.
- (5) היה בעל אניה זכאי לתבוע מתובע, והתביעה נובעת מאותו אירוע, יקוזזו תביעותיהם זו לעומת זו והוראות אמנה זו לא יחולו אלא על היתרה, אם תהיה קיימת יתרה.
- (6) השאלה על מי רובץ נטל ההוכחה אם האירוע הנותן מקום לתביעה נבע או לא נבע מאשמתו או השתתפותו הממשיות של בעל האניה. תוכרע לפי חוק בית המשפט הדן בתביעה.
 - (7) בקשה להנבלת אחריות לא תהווה הודאה באחריות.

2 סעיף

- (1) גבול האחריות שנקבע בסעיף 3 לאמנה זו יחול על כלל תביעות הגוף ותביעות הרכוש המתעוררות באיזה מקרה נבדל, בלי שים לב לתביעות שנתעוררו או עשויות להתעורר באיזה מקרה נבדל אחר.
- מקום שכלל החביעות המתעוררות באיזה מקרה נכדל עולה על גבולות האחריות שנקבעו בסעיף 3, יכול הסכום הכולל של גבולות אחריות אלה להוות קרן הגבלה אחת נבדלת.
- (3) הקרן שנוצרה כך תשמש אך ורק לתשלום התביעות שלגביהן אפשר לבקש הגבלת האחריות.
- (4) לאחר שנוצרה הקרן לא יהא תובע מן הקרן זכאי להשתמש בשום זכות כלפי נכסים אחרים של בעל האניה לגבי תביעותיו מן הקרן, אם קרן ההגבלה מצויה למעשה, להנאתו של התובע.

3 סעיף

הסכומים שבהם רשאי בעל אניה להגביל את אחריותו לפי סעיף 1 הם אלה:

(א) מקום שהאירוע נתן מקום לתביעות רכוש בלבד. סכום כולל של 1000 פראנק על כל טון של תפוסת האניה;

- (ב) מקום שהאירוע נתן מקום לתביעות גוף כלכד, סכום כולל של 3100 פראנק על כל טוז של תפוסת האניה:
- (ג) מקום שהאירוע נתן מקום גם לתביעות גוף וגם לתביעות רכוש. סכום כולל של 3100 פראנק על כל טון של תפוסת האניה, שמתוכו ייוחד חלק ראשון בסך 2100 פראנק על כל טון של תפוסת האניה לתשלום תביעות גוף, וחלק שני בסך 1000 פראנק על כל טון של תפוסת האניה ייוחד לתשלום תביעות רכוש; ואולם במקרים שבהם לא יהיה די בחלק הראשון לשלם בו את תביעות הגוף במלואן, תהא היתרה הבלתי נפרעת של תביעות אלה נמנית, לפי היחס, עם תביעות הרכוש לתשלום מחלקה השני של הקרן.
- בכל אחד משני החלקים של קרן ההגבלה תבוצע החלוקה בין התובעים באופן (2) יחסי לסכומי תביעותיהם המבוססות.
- (3) אם לפני חלוקת הקרן שילם הכעל את התביעות, כולן או קצתן, המפורטות בסעיף 1. סעיף קטן (1), יהא עומד, לפי כמות התביעות, באותו מעמד ביחס לקרן כמו התובע שאת תביעתו שילם, אולם רק במידה שהתובע שאת תביעתו שילם יכלה להיות לו זכות חזרה על הבעל לפי החוק הנוהג בארץ שבה נוצרה הקרן.
- (4) מיום שבעל האניה מוכיח שבתאריך יותר מאוחר אולי יוכרח לשלם איזו מן התביעות, כולה או קצתה, המפורטות בסעיף 1, סעיף קטן (1), הרשות לכית המשפט או לכל רשות אחרת בארץ שבה נוצרה הקרן לצוות שסכום מספיק יופרש הצידה באופן זמני כדי לאפשר לבעל האניה בתאריך יותר מאוחר כאמור לאכוף את תביעתו על הקרן בדרך האמורה בסעיף-הקטן הקודם.
- כדי לוודא את גבול אחריותו של בעל אניה בהתאם להוראות סעיף זה, יהיו (5) רואים תפוסתה של אניה הפחותה מ־300 טון כתפוסה של 300 טון.
- (6) הפראנק הנזכר בסעיף זה יהיו רואים אותו כמכוון ליחידה המורכבת מששים וחמישה וחצי מיליגרם זהב שצריפותו 900 אלפיות. הסכומים הנזכרים בסעיף־קטן (1) לסעיף זה יומרו במטבע הלאומי של המדינה. שבה מבוקשת ההגבלה. על בסיס שוויו של אותו מטבע ביחסו אל היחידה המוגדרת לעיל. בתאריך בו יצר בעל האניה את קרן ההגבלה. שילם את התשלום או בתן ערובה שלפי החוק של אותה מדינה היא שוות ערך לתשלום זה.
 - לענין אמנה זו תהא התפוסה מחושבת כאמור להלן:

לגבי אניות קיטור או אניות אחרות הממונעות בכוח מיכני יקחו בחשבון את התפוסה נטו בצירוף הכמות שנוכתה מן התפוסה ברוטו על חשבון שטח חדר המכונה לשם וידוא התפוסה נטו:

לגבי אניות אחרות יקחו בחשבון את התפוסה נטו.

סעיף 4

כלא לפגוע כהוראות סעיף 3. סעיף קטן (2). לאמנה זו. יהיו הכללים הנוגעים ליצירתה וחלוקתה של קרן ההגבלה. אם ישנה כזאת. וכל כללי נוהל מוסדרים לפי חוק המדינה שבה נוצרה הקרן.

סעיף 5

(1) כל אימת שבעל אניה זכאי להגביל את אחריותו לפי אמנה זו והאניה או אניה אחרת או נכס אחר שבאותה בעלות נעצרו בתחומי שיפוטה של מדינה מתקשרת או ניתנה ערבות או בטוחה אחרת למניעת המעצר. רשאים בית המשפט או הרשות המוסמכת האחרת של אותה מדינה לצוות לשחרר את האניה או הנכס האחר או את הערבות או הבטוחה האחרת

שניתנו. אם הוכח שבעל האניה כבר נתן ערבות או בטוחה מניחות את הדעת בסכום השווה למלוא גבול אחריותו לפי אמנה זו. וכי הערבות או הבטוחה האחרת שניתנו כאמור עומדות למעשה לטובת התובע בהתאם לזכויותיו.

- (1) לסעיף זה, מקום שערכות או בטוחה אחרת, כנסיבות האמורות בסעיף קטן (1) לסעיף זה, כבר ניתנו:
 - (א) בנמל בו אירעה התאונה הנותנת מקום לתביעה;
 - (ב) בנמל העגינה הראשון אחרי התאונה, אם לא אירעה התאונה בנמל;
- (ג) בנמל ההורדה או הפריקה אם התביעה היא תביעת גוף או מתייחסת לנזק ברכוש:

יצוו בית המשפט או הרשות המוסמכת האחרת לשחרר את האניה או את הערבות או הבטוחה האחרת שניתנו. בכפוף לתנאים האמורים בסעיף קטן (1) לסעיף זה.

- (3) הוראות סעיפים קטנים (1) ו־(2) לסעיף זה יחולו כיוצא בזה אם הערכות או הבטרחה האחרת שכבר ניתנו הן בסכום פחות ממלוא גבול האחריות לפי סעיף זה ובלבד שניתנו ערבות או בטרחה אחרת מניחות את הדעת לגבי היתרה.
- נתן בעל האניה ערבות או בטוחה אחרת של סכום השווה למלוא גבול אחריותו לפי אמנה זו. יעמדו הערבות או הבטוחה האלה לתשלום כל התביעות הגובעות ממקרה נבדל ושלגביהן הגביל בעל האניה את אחריותו.
- (5) שאלות בדבר סדרי הדין הנוגעים לתוכענות שהוגשו לפי הוראות אמנה זו וכן שאלות בדבר גבול המועד שבו יוגשו או יובאו לדין תובענות כאלה, יוחלט עליהן בהתאם לחוק המדינה המתקשרת שבה מתבררת התובענה.

6 סעיף

- (ו) באמנה זו אחריות בעל האניה כוללת אחריות האניה בעצמה.
- (2) בכפוף לסעיף־קטן (3) לסעיף זה יחולו הוראות אמנה זו על שוכרה. מנהלה ומפעילה של האניה. ועל הקברניט. חברי הצוות ושאר משמשיו של הבעל. השוכר. המנהל או המפעיל הפועלים תוך כדי עבודתם. ממש כדרך שהן חלות על הבעל בעצמו: אולם סך־כל גבולות האחריות של הבעל ושל כל בני האדם האחרים האמורים בזה לגבי תביעות גוף הנובעות ממקרה נבדל לא יעלה על הסכומים שנקבעו בהתאם לסעיף 3 לאמנה זו.
- (3) הוכאו תובענות נגד הקברניט או נגד חברי הצוות. רשאים הם להגביל את אחריותם, ואפילו האירוע הנותן מקום לתביעה בא באשמתם או בהשתתפותם המעשית של בני אדם אלה או של אחד מהם. ואולם, אם הקברניט או חבר הצוות הוא בו בזמן בעל בעל-שותף, שוכר, מנהל או מפעיל של האניה, לא יחולו הוראות סעיף זה אלא מקום שהמעשה, הרשלנות או המחדל הנידונים בוצעו על ידי בן האדם הנדון בתפקידו כקברניט או כחבר הצוות של האניה.

סעיף 7

אמנה זו תחול כל אימת שבעל אניה. או כל אדם אחר שבתוקף הוראות סעיף 6 לעיל יש לו אותן הזכויות כמו לבעל אניה. מגביל או מבקש להגביל את אחריותו לפני בית המשפט של המדינה המתקשרת או מבקש להשיג את שחרורם של אניה או נכס אחר שנעצרו או של ערבות או בטוחה אחרת שניתנו בתחום שיפוטה של מדינה כזאת.

עם זאת תהיה לכל מדינה מתקשרת הזכות להוציא מכלל הנאות האמנה הזאת. כולן או קצתן, כל מדינה לא מתקשרת, או כל אדם אשר בזמן בקשו להגביל את אחריותו או להבטיח את שחרורם של אניה או נכס אחר שנעצרו או את שחרורה של הערבות או הבטוחה האחרת בהתאם להוראות סעיף 5 לעיל, איננו יושב ישיבת קבע במדינה מתקשרת או אין לו מקום עסקים עיקרי במדינה מתקשרת, וכמו כן תהיה לה הזכות להוציא מכלל הנאות האמנה הזאת, כולן או קצתן, כל אניה שעליה מבוקשת הגבלת האחריות או מבוקש השחרור, אם בזמן הנקוב לעיל איננה מניסה את דגלה של מדינה מתקשרת.

8 סעיף

כל מדינה מתקשרת שומרת לעצמה את הזכות להחלים אילו סוגי אניות אחרים יהיו נוהגים עמם כמו עם אניות ים לעניני אמנה זו.

סעיף 9

אמנה זו תעמוד לחתימה בידי המדינות שהיו מיוצגות בכנס העשירי של הועידה הדיפלומטית על המשפט הימי.

10 סעיף

אמנה זו תאושרר. וכתבי האישרור יופקדו אצל הממשלה הבלגית. וזו תודיע על כך. בצינורות הדיפלומטיים. לכל המדינות החותמות והמצטרפות.

סעיף 11

- (1) אמנה זו תיכנס לתקפה ששה חדשים אחרי תאריך הפקדתם של עשרה כתבי אישרור לפחות, ומהם לפחות חמישה יהיו של מדינות שלכל אחת מהן יש תפוסה כדי מיליון טון ברוטו או למעלה מזה.
- (2) לגבי מדינה חותמת המאשררת את האמנה אחרי תאריך הפקדת כתב האישרור הקובע את תחילת תקפה כפי שנקבע בסעיף קטן (1) לסעיף זה, תיכנס אמנה זו לתקפה ששה חדשים אחרי שאותה מדינה הפקידה את כתב אישרורה.

12 סעיף

כל מדינה שלא היתה מיוצגת בכנס הששי של הועידה הדיפלומטית של המשפט הימי יכולה להצטרף לאמנה זו.

כתב ההצטרפות יופקד אצל הממשלה הבלגית. וזו תודיע, בצינורות הדיפלומטיים. לכל המדינות החותמות והמצטרפות על כל הפקדה של כתב הצטרפות.

האמנה תיכנס לתקפה לגבי המדינה המצטרפת ששה חדשים אחרי התאריך בו הפקידה אותה מדינה את כתב הצטרפותה, אך לא לפני תאריך כניסת האמנה לתקפה כפי שנקבע בסעיף 11 (1).

13 סעיף

כל מדינה מתקשרת תהיה לה הזכות להסתלק מאמנה זו בכל עת אחרי כניסתה לתקפה לגבי אותה מדינה; עם זאת לא תהיה ההסתלקות לכת פעל אלא כעבור שנה מן התאריך כו קיבלה הממשלה הבלגית תודיע. בצינורות הדיפלומטיים. לכל המדינות החותמות והמצטרפות על קבלת הודעה כזאת.

14 סעיף

- (1) כל מדינה מתקשרת רשאית בשעת אישרורה או הצטרפותה לאמנה זו או בכל זמן לאחר מכן להצהיר. בהודעה בכתב אל הממשלה הבלגית. שהאמנה תחול על שטח ארץ או שטחי ארץ שליחסיהם הבין-לאומיים היא אחראית. ששה חדשים אחרי תאריך קבלת הודעה כזאת על ידי הממשלה הבלגית תחול האמנה על שטחי הארץ הנקובים בהודעה אך לא לפני תאריך כניסתה לתקפה לגבי אותה מדינה מתקשרת.
- (2) מדינה מתקשרת שמסרה הצהרת לפי סעיף קטן (1) לסעיף זה המחילה את האמנה על שטח ארץ שליחסיו הבין־לאומיים היא אחראית רשאית בכל עת לאחר מכן להצהיר. בהודעה אל הממשלה הבלגית, שהאמנה תחדל לחול על אותו שטח ארץ. הסתלקות כזאת תהיה לבת פעל שנה אחת אחרי התאריך שבו קיבלה הממשלה הבלגית הודעה על כך.
- (3) ממשלת בלגיה תודיע בצינורות הדיפלומטיים לכל המדינות החותמות והמצטרפות על כל הודעה שקיבלה לפי סעיף זה.

סעיף 15

כל מדינה מתקשרת רשאית, שלוש שנים אחרי כניסת האמנה לתקפה לגביה או בכל עת לאחר מכן, לבקש שתכונס ועידה על מנת לדון בשאלת תיקונים לאמנה.

כל מדינה מתקשרת האומרת להשתמש בזכות זו תודיע על כך לממשלה הבלגית. וזו תכנס את הועידה תוך ששה חדשים מקבלת ההודעה.

16 סעיף

לגבי היחסים שבין המדינות המאשררות אמנה זו או מצטרפות אליה, תהא אמנה זו מחליפה ומבטלת את האמנה הבין־לאומית לאיחוד כללים מסויימים בדבר הגבלת אחריותם של בעל אניות המפליגות בים, שנחתמה בבריסל ביום 25 באוגוסט 1924.

ולראיה חתמו על אמנה זו הצירים המוסמכים שהוסמכו לכך כהלכה.

נעשתה בבריסל היום, עשרה באוקטובר 1957, בשפה הצרפתית ובשפה האנגלית, ודין מקור שווה לשני הנוסחים; היא נערכה בטופס יחיד שיישאר מופקד בארכיוני הממשלה הבלגית, וזו תוציא העתקים מאומתים.

לוי אשכול משה כרמל ראש הממשלה שר התחבורה

> שניאור זלמן שזר נשיא המדינה